

Húsz új NDK-gyártmányú géptípus hazánkban

A magyar mezőgazdaság üzemeiben mintegy harmincezer NDK-gyártmányú gép dolgozik, s a jelenlegi hetvenféle típus rövidesen újabbakkal gyarapszik. A magyar vállalatok elsősorban traktorokat, a hozzá szükséges gépeket, permeterzőket, műtrágyaszórókat, vetőgépeket, szalmabálázókat vásárolnak az NDK-ból. Az NDK-ban az utóbbi időben kialakított gépek közül ebben az évben húszfélével próbálnak ki a magyar gazdaságok.

Az NDK-ban teljes gépcsatládokat igyekeznek kialakítani, egy-egy munkafolya-

mat teljes gépesítéséhez. Az egymáshoz kapcsolódó gépláncok közül gazdaságaink széleskörű kísérleten próbálják ki a burgonyakombájt, amelyből az idén már nyolcvan áll rendelkezésükre. A gép a burgonyát felszedi, osztályozza, tisztítja és kocsiba is rakja. A gépbe-takarítás komplex gépés-tésében jelent majd nagy segítséget a két részből álló gépsor, amely először fejeli a répát, a fejt és levelet felszeccskázza és az utána haladó pótkocsiba rakja. Második munkafolyamatként a répát is felszedi a földről, megtisztítja és oldalirányú felhordóval a szállítókocsiba továbbítja. (MTI)

Több mint félmillió forint értékű könyvet vásároltak

A MESZÖV illetékesétől nyert értesüléseink szerint a május 29 és június 6 között megrendezett ünnepi könyvhéten a MESZÖV terjesztésében Csongrád megye városában és falvaiban mintegy 400 ezer forint értékű könyvet talált gazdára. A legnagyobb forgalmat Szentes, illetve a szentesi járás bonyolította le. Itt mintegy 160 ezer forint értékű könyvet adtak el. Egy lakosra így átlagosan 2 forint értékű könyvvásárlás esik. Az ünnepi könyvhét sikerét nagyban segítették Csongrád megye pedagógusai. Gombos Ferenc, az Eperjesi Általános Iskola igazgatója mintegy háromezer forint értékű könyvet, Nagyajtósi István, a szentesi Horváth Mihály Gimnázium tanára pedig mintegy négyezer forint értékű könyvet juttatott el az olvasókhöz.

Az ünnepi könyvhét keretében Csongrád megyében 23 író—olvasó találkozót rendeztek, ebből 8 ifjúsági író—olvasó találkozó volt.

A Csongrád megyei olvasók az ünnepi könyvhéten leginkább Németh László, Mesterházi Lajos, Váci Mihály és Berkesi András köny-

veit, illetve a Művészeti és a Zenei Lexikont vásárolták.

Hódmezővásárhely területén az Állami Könyvtérjesztő Vállalat közel 152 ezer forint értékű könyvet adott el az ünnepi könyvhéten. Ez az összeg az elmúlt év könyvheti forgalmánál 40 százalékkal több.

Csongrád megyében ilyen formán az ünnepi könyvhéten több mint 550 ezer forint értékű könyvet vásároltak.

Angol tudós a magyar búzanesemesítésről

Dr. R. Riley, a cambridgei egyetem citogenetikai osztályának vezetője csütörtökön délelőtt Szegedre látogatott dr. Rajki Sándornak, a Magyar Tudományos Akadémia martonvásári kutató intézet igazgatójának kíséretében. Megtekintette a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetet, ahol az itt folyó sokoldalú kutatómunkát dr. Antal József, az intézet igazgatóhelyettese ismertette. Később dr. R. Riley ellátogatott az intézet kiskisbörői bűzanesemesítő telepére, ahol hosszabb idő óta széles körű tudományos kutatómunkát végeznek a leendő új magyar búzafajták előállítására. A búzanesemesítésben elért eddigi eredményeket s a munka rendszert dr. Lelke János ismertette. Az angol tudós tapasztalatai alapján elismerő szavakkal méltatta a szegedi intézetben dolgozó kutatók munkáját, különösen a búzanesemesítésben elért eddigi sikereket nyerték meg tet-szését.

Időnként össze kellene rakni a járművek által szét-nyomott kő- és sódérprizmákat, s utána össze is lehet-sepergetni a szemetet.

Dr. Csorba István tanár

Csúf szeplők

Az utóbbi években sokat szépült, fejlődött városunk, javult az utcák tisztasága is. Ennek ellenére vannak még hiányosságok, szemet-szűrő szeplők.

Napról napra elmegyek a Csongrád megyei tanács modern, új épülete mellett a Mérei utcai oldalon. A föld-színtől levő konyha egyik ablaka alatt éppen két hé-tig rengeteg üres festékes bádogdoboz hevert a földön. Az említett középület kör-nyékét parkosították, de a gyep gyakran tele van pa-pírszeletekkel.

Az építkezések környékén mindig nagy a szemet. Munka végeztével az építők mindent szana-szejjel hagy-nak maguk után. A bontá-sok, kész építkezések és asz-faltörszések helyén hetekig ott díszlegnek a szemét-dombok, s környékükön ott játszanak a gyermekek. Például a Lenin körút 15., 25. számú házak előtt.

Az utcai szeméttartókat

nem sokan használják, de még így is megtelnek, különösen a forgalmas helyeken. Több szeméttartó rossz, semmi sem fér bele. Ez a helyzet a Skoda KUKA-szeméttartó tartályokkal is, melyek rendes állapotuk-ban ugyan elég higiéniá-sak lennének, de mivel sok-nak rossz a teteje, elbűzsi-tik az egész utcát. Sokszor csak kétnaponként ürítik ki, s így fordul elő, hogy egy-egy bérház előtt 5—6 tar-tály is kint sorakozik telve szeméttel. Például az Alföl-di étterem hátsó bejáratá-nál, valamint a Marx téri üzletsornál is, ahol éppen 9 szeméttartályt számoltam össze, amittől már járni is alig lehetett. Jó lenne, ha minden illetékes az eddigi-eknél is nagyobb gondot for-dítana a város rendjére, tisztaságára, hogy mindenki szívesen jöjjön hozzánk, s mi, itt lakók ne bosszan-kodjunk.

Pusztai Györgyné

A Soproni Ünnepi Hetek

Csütörtökön Sopronban Kantó Gyula, a Hazafias Népfrent városi bizottságá-nak titkára sajtótájékoztá-tón ismertette az idei Sop-roni Ünnepi Hetek előkészü-leit és műsorát.

Az idei hetek művészi programjából kiemelkedik a soproni Liszt Ferenc szimfo-nikus zenekar és a soproni énekkarok tolmácsolásában, Székely Endre vezényletével Beethoven IX. Szimfóniájá-nak előadása, a bécsi filhar-monikus zenekar kamara-együttese és Ryoko Ohno japán zongoraművész júli-us elsejei és másodikai hang-versenye. Az ország egyik neves munkásszínháza egy-üttese, a Soproni Vasas Művészegyüttes — amely most ünnepli fennállásának 20. évfordulóját — Ibsen „Nóra” című színművét adja elő. Ismételten megrendezik a fiatal soproni muzsikusok közreműködésével a kosztü-mös kamarazene hangverse-nyeket a Haydn-kertben. Hosszú szünet után ez évben ismét megnyílik a soproni nyári szabadegyetem, amely-re mintegy nyolcvan külföl-

di és száz hazai vendég je-lentette be részvételét. Az ünnepi hetek kulturális pro-gramját a Budapesti Állami Táncegyüttes és a Veszpré-mi Petőfi Színház előadásai színesítik. A Soproni Ünnepi Hetekhez kapcsolódnak a fertődi zenei rendezvények is. A Tátrai-vonósnégyes, a Budapesti MÁV Filharmo-nikus Zenekar, valamint Ko-vács Dénes, Bächer Mihály és Sándor Judit szerepel a fertődi kastélyban.

A sportesemények közül kiemelkedik a június 25—26—27-i nemzetközi lóver-seny, továbbá az országos Go-Cart verseny és az or-szágos terepversenységi mo-torverseny. Számos kiállítást tekinthetnek meg a vá-rosha érkező vendégek.

Az elmúlt évekhez képest, emelkedett a vendéglátó és szállodai férőhelyek száma. Az ünnepi hetek időpontjá-ban nyílik meg a Fenyves szálló 200 férőhellyel. A vendéglátó üzemek is felké-szültek a várható forgalom-ra — fejezte be ismertető-jét Kantó Gyula. (MTI)

Lehülés, újabb záporok, zivatarok

Csütörtökön reggel még optimista hangulatú jelentést adtak a meteorológusok: csak szörvénnyesen, néhány helyen lesznek záporok, zi-

vatarok — közölték, s né-hány óra múlva az egész or-szágon végigsöpört egy nagy-erejű zivatarfront. Reggel hét óra körül kezdődött az esőzés Sopronban, a front 12 órára elérte a fővárost, s to-vább vonult a keleti ország-részekre.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy Délnyugat-Európától a Keleti-tengerig széles sávon néhány napos derült, szép időt hozó anticiklon gerince csütörtökre virradó éjszaka váratlanul áttolódott a Szov-jetunió európai területeinek középső tájai fölé, ugyanak-kor az az erős ciklonrend-szer, amely szerdán reggel még az Atlanti-óceán fölötti központi működött, megle-pő gyorsasággal Németor-szág keleti vidékei, illetve az Alpok fölé nyomult. A cik-lon első hulláma rendkívül széles — 300—400 kilométer — esőzónával csütörtökön átcsapott a Kárpát-medencén. De már a második front is közeleg: csütörtökön dél-ben érte el Ausztria területé-re. Ez valószínűleg a pén-tekre virradó éjszaka, vagy pénteken érkezik hazánkba.

Egyetlen pozitívuma a most beköszöntött gyors vál-tozásnak: az Alpokban szá-mottevően leszál a fagyha-tár, így a hóolvadás néhány napra valószínűleg kissé le-lassul.

A meteorológusok szerint egyelőre csak átmeneti javu-lást várhatunk: az első és a második esőfront között ki-sebb „száraz” időszakot, majd a második front átvo-nulása után valószínűleg már néhány órás napsütést is. Pénteken még általában felhős lesz az idő, több he-lyen lesznek esők, futó zá-porok, zivatarok. A Dunán-túlón átmenetileg felerősödik a szél. A nappali hőmérsék-let a csütörtökihez képest keleten esőkben, nyugaton kissé emelkedik. A pénteki maximumok valószínűleg 18 —23 fok között alakulnak ki. (MTI)

Harminchat millió forint gépjárműkárookra

A Közüti Balesetelhárítási Tanács kimutatása szerint lényegesen több baleset for-dul elő, mint amennyit az újonnan forgalomba kerülő gépjárművek száma indo-kolhat. Az elmúlt két év-ben a járműállomány 28 százalékkal növekedett, ugyanakkor 68,5 százalékkal több baleset fordul elő.

Ennek megfelelően emelke-dést mutat az Állami Biz-tosító Kárastíztiztítási és Gépjárműkárokat például 1963-ban 18,5 millió forintot,

a múlt évben pedig 36 mil-lió forintot fizetett ki az intézet.

Nazánkban, mint Európa legtöbb országában, kötele-ző a gépjármű szavatossági biztosítás, s ez a napi élet követelményeinek alkalmaz-kodó rendszabály. Az Álla-mi Biztosító felhívja a fi-gyelmet arra, hogy a másod-ik félévi szavatossági biz-tosítás díját júliusban kell befizetniük a gépjármű-tulajdonosoknak. (MTI)

A szegedi munkásör-zenekar szép sikere

Hírt adtunk már arról, hogy a Munkásör-szegedi fúvószenekara részt vett Siklóson a június 13-án rendezett Várfesztiválon, az ország fúvószenekarainak nagy seregszemléjén. A zene-ka a fesztiválról tapasztalatokkal és élményekkel gazdagon érkezett vissza.

A Siklósi Várfesztivál és a Baranyai Vasárnapok ke-retében immár másodszor került megrendezésre. Az elmúlt évben még szerény keretek között folyt le ez a találkozó. Akkor még csak a dunántúli fúvószenekarok vettek részt a fesztiválon. Most azonban az ország szinte minden részéből ösz-szesen 21 zenekar jött ösz-sze. Ott volt, többi között a Honvédelmi Minisztérium Központi Fúvószenekara, a Belügyminisztérium Központi Zenekara, az Egyesített Tisztviselők együttese, a hőmezővásárhelyi, a kaloc-sai helyőrség zenekara. A rendezőbizottság a fesztivál célját abban határozta meg, mint ez a megnyitó beszéd-ből is kitűnt, hogy a fú-vószenekarok kulturált fej-lődését elősegítse.

A verőfényes vasárnapon ünnepi díszet öltött a sok vihart látott Siklósi vár és környéke. A megnyitó ün-nepség után térenken a hivatásos honvédszenekarok

a modern fúvószenei irány-zatokat képviselő új műve-ket mutatták be, többek kö-zött Vujácics Tihárics köz-ismeret *Tenkes-egyveleg*-ét. A délután folyamán a kü-lönböző zenekarok bemuta-tták önálló műsoraikat. A szegedi munkásör-zenekar *Verdi Nabucco* című operá-jának nyitányát, *Schubert* katonaindulóját, *Csereyeczki* Budapest felszabadítása in-dulóját játszotta. A szak-emberekből álló zsűri — a nem hivatásos zenekarok közül — a szegedi zenekar teljesítményét kiemelkedő-nek minősítette és díjazta.

A fellépés alkalmával a zenekar tagjai tudásuk leg-javát nyújtották. Kovács Attila először mutatkozott be karnagyként nagyközön-ség előtt és saját hangszere-lésű műve — *Schubert Kato-nainduló* —, a zenekar mű-sorában —, a zsűri véle-ménye szerint —, kiemelke-dett. Ezt a művet magyar fúvószenekar még nem mu-tatta be.

Felejthetetlen volt az esti záróünnepség, ahol összessé-gében értékelték a részt-ve-vő zenekarok teljesítményét és többek között átnyújtot-ták a munkásör-zenekarnak is az elismerés jeleként a díszes serleget.

Dr. Tompa Gábor zenekari tag

Új tankönyveket adnak ki

A Pedagógusok Szakszer-vezetékének Központi Vezető-sége kedden ülést tartott, amelyen részt vett *Lugossy* Jenő művelődésügyi minisz-terhelyettes is. *Miklósvári* Sándor, a Művelődésügyi Mi-nisztérium közoktatásügyi fő-osztályának helyettes vezető-je beszámolt az általános is-kolákban eddig bevezetett új tantervek tapasztalatairól és ismertette a további felada-tokat.

Elmondotta, hogy az álta-lános iskola első négy osz-tályában, valamint a felső tagozaton az 5. osztályban

már minden tárgyat a re-form-tanterv alapján tanítá-nak.

Dr. *Benczédi* József, a közoktatási főosztály vezető-je elmondta, hogy az 1965—66-os tanévben a gimnázium első osztályában a kö-vetkező tantárgyak tantervei és az ezekhez készülő tan-könyvek lépnek érvénybe: magyar nyelv, magyar iroda-lom, orosz nyelv, történelem, kémia és földrajz.

Az új tanterv gátat vet a lexikalizmusnak, a fizikai, kémiai képletek és levezeté-sek túltengésének. (MTI)

„Beszéd- és értelemgyakorlat” az ürről át

Ki lehet-e dolgozni olyan rejtjelrendszert, amelynek elemeit pusztán hosszabb-rö-videbb rádiójelek, illetve szünetek alkotják, de amely-lyel mégis a legkülönbözőbb tartalmak írhatók le, még-pedig jól kiolvashatóan? Er-re a sok embert izgató kérdé-sre már évek óta keresi a választ a tudomány, hiszen csak így van remény arra, hogy előbb-utóbb eszmee-sé-ly kezdhesünk idegen égi-testek esetleges értelmes la-kióval. E kutatások eddigi eredményeit — amint dr. Kulín György, az *Uránia* Csillagvizsgáló igazgatója el-mondotta — már az első, szinte még a bemutatkozás-hoz tartozó közlések terv-ezett „űrhieroglifái” is jól példázhatják.

Azt természetesen fel kell tételeznünk, hogy űrbeli partnereink legalább olyan fejlettek szellemileg, mint Ha. Tehát olyan rádiójel-csoportok érkeznek hozzá-juk, amelyekben a jelek szá-ma pontosan a törzsszámok-nak megfelelően növekszik — tehát 1, 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19 stb. —, ebben bizto-san felfedezik a számelmé-letet ismerő, tehát nyilván-valóan értelmes lények je-lentkezését. Ha utána tizes-vel küldjük a jeleket, külön-nösen ha minden tizedik csoport után hosszabb szü-netet iktatunk közbe, tudni fogják, hogy mi a tizes szá-mrendszerrel dolgozunk. És ezek után már a Ludlof-féle szám, a 3.14 sugárzásá-val azt is „megtváratozhat-juk”, hogy a geometria sem ismeretlen előttünk.

De küldhetünk ennél sok-kal „izgalmasabb” radiogra-mokat is. Például a 6—6 jel-csoportban a másik világ fi-zikusa bizonyára észreveszi a célzást arra, hogy csak a

szén atomjában található pontosan 6 proton és 6 neu-tron. Ebből pedig nemcsak azt olvashatjuk ki, hogy is-merjük az atomok világát, hanem azt is, hogy nálunk az élet a szénre épül. Ezt a közlést a másik világ vagy ugyanezzel a „névjeggyel”, vagy a 14—14 jelcsoport is-mételgetésével jelsozozhat-ja. Az utóbbival ugyanis azt közölhetné, hogy ott az élet alapja a szilícium, amely ed-digi ismereteink szerint ilyen vonatkozásban egyet-len versenytársa a szénnek.

De ugyanezen a „nyelven” az 1 — 8 — 8 — 1 jelcsoport-tal azt is „megírhatjuk”, hogy nálunk van víz, tehát H — O — H is. Az 1 — 1 — 1 — 1 — 1; majd 2—2 jelcso-port viszont azt az üzenetet hordozza: mi is tudjuk, hogy a magnézium során négy hid-rogenatomból egy hélium-atom keletkezik. Már is-sikerült tehát eldicsékednünk magfizikai ismereteinkkel.

Mind ezek az üzenetek meg-csupán az egész világegye-temben mindenütt egyfor-mán érvényes matematika és fizika témakörében maradó beszélgetések első „monda-tai” lennének. Jóval nehe-zebb megtalálni a módot a csak itt vagy csak ott ismert fogalmak „rejtjelzésére”. Természetesen ezen is törík már a fejüket a tudósok, de talán nem is kell sokáig fá-radniuk vele. Hiszen a fény-sebességű lézersugarakra egyidejűleg lehet a képet és a hangot „ráültetni” és a kettőt együtt eljuttatni elvileg korlátlan távolságra. A lézer-televízióval tehát akár valami audiovizuális nyelv-tanfolyamot is rendezhetünk úrparnyereink számára, ami után már földi nyelven is „elbeszélgethetünk” velük bármilyen témáról.